

PLATYHELMINTHES (Yassı kurtlar)

Parazit ve serbest yaşayan türleri içine alır.

Vücutları sırt-karın doğrultusunda yassılaştırmış bilateral simetrik ve yumuşak yapılmış hayvanlardır.

Vücutları gastrodermis, mezenşim ve epidermis olmak üzere üç tabakalıdır.

Organ sistemleri iyi gelişmiştir.

Protonefridyum ismi verilen boşaltım organlarına sahiptirler.

Sindirim kanalı yalnız ağız açıklığı taşır. Anüs yoktur.

Sinir sistemi merkezi bir beyin içerir.

Gastrodermis ve epidermis arası mezenşim dokusu ile doludur.

Mezenşim dokuda;

- kas tabakası,
- bağ dokusu,
- üreme organları, gömülü olarak bulunur.

Yassı kurtlarda vücut boşlukları ve dolaşım sistemleri bulunmaz.

Gaz değişimi difüzyonla gerçekleşir.

Barsak torba şeklinde veya dallıdır. Parazitik olanlarında barsak bulunmaz.

Boşaltım sistemi, protonefridium olup, dallanmış kanal sistemidir. İyon değişimi ve osmoregülasyon görevi vardır.

Sinir sistemi dağınık bir sinir ağı şeklindedir. Bir kısmında sinir ağı bir yerde yoğunlaşarak bir beyin gangliyonu ve buradan vücut boyunca uzanan sinir kolları ayrılır.

Çoğu hermafrodittir.

Turbellaria, Trematoda ve Cestoda (parazitik) olmak üzere 3 sınıfı bulunur.

SINIF: Turbellaria

Yassı kurtların % 16'nı kapsar.

Yaklaşık 3000 türü serbest yaşar, yaklaşık 150 türü diğer omurgasızlarla kommensal yada parazitik yaşar.

Boyları 0,1-600 mm arasında değişir.

Kirpikli olan epidermis salgı hücreleri ve çubuk şeklinde rabditleri vardır.

Rabditler, su ile temasa geçince şişerek mukus haline gelirler.

Rabditler hayvanın kendisini korumasında ve av yakalamada kullanılır.

Kurak zamanlarda rabditlerden köken almış mukus kistler oluşturulur.

Hermafrodittirler.

En bilinen tür; Tricladida takımından *Planaria gonocephalus*

Eşeyli üreme, hermafrodit oldukları için karşılıklı döllenerek gerçekleşir. Yumurtadan doğrudan genç birey çıkar. Larva dönemi yoktur.

Testisler küre şeklindedir. Bunlardan çıkan kanallar tek bir kanalda birleşirler ve spermilerin toplandığı keseye açılırlar. Burada biriktirirler ve penisle boşaltılırlar.

Ovaryumlar iki tanedir ve ön uca yakın bulunurlar, yumurtaları vajinaya taşıyan iki ovidukt kanalı ile birleşir. Ovidukt kanalı boyunca bulunan vitellus bezleri yumurtaları besler. Spermier çiftleşmeden sonra uterusda birikir.

Beslenmede; küçük solucanları, krustaceaları böcek larvalarını ve bitkisel organizmaları tüketirler.

SINIF: Cestoda

Omurgalı hayvanlarda parazitiktirler.

Skolex denilen bir baş bölgesi ve segmentli vücutları bulunur.

Ancak *Caryophyllaeus*, *Khwai*, *Caryophyllaeides* segmentsiz dir.

Bazılarında baş bölgesinde çengeller bulunur.

Merkezi sinir sistemi birbirine bağlı iki gangliyondan oluşmuştur ve baş bölgesindedir.

Boşaltım nefridiumlarla gerçekleşir.

Besinler bütün vücut yüzeyi ile emilirler.

Çoğunlukla hermafrodittirler.

Metamorfoz geçirirler, konak değişimleri vardır.

Yetişkinleri beyaz, kirli renktedir.

Cyprinidae'de yaygındır.

SINIF: Trematoda

Ekto ve endoparazit olarak 7000 türü vardır.

Ergin dönemlerini omurgalılarda,

Genç dönemlerini omurgasızlarda geçirirler.

Vücut oval ve segmentsiz, boyları birkaç cm dir.

Baş belirgin değildir.

Epidermisleri dışta kutikula ile örtülü

Ağız ön tarafta

İki kaslı vantuzları vardır. Biri önde ağzın etrafında, diğeri ortada veya arkada ventralde bulunur.

Sindirim sistemi, ağzın arkasında kaslı bir farinks, bir özofagus ve dallanmış iki barsaktan meydana gelmiştir.

Hücre atıkları, mukus, doku sıvısı ve kanla beslenirler.

Protonefridiumları vardır.

Hermafrodittirler.

Metamorfoz ve konak değişimi vardır.